

Ata Watanymyzyň bereketli topragy dermanlyk häsiýetli ösümlüklere juda baý. Ýurdumyzyň ähli künjeginde ösdürilip ýetişdirilýän ösümlükleriň biri hem kädidir. Kädi bir ýyllyk ösümlük bolup, ol iýun-iýul aýlarynda gülleýär. Onuň miwesi awgust aýlarynda ýetişýär. Kädiniň watany Meksika, Demirgazyk we Günorta Amerika hasaplanýar.

Kädi aşgazan-içege sowuklamasyny bejermekde ýygy-ýygydan peýdalanylýan gök önüm. Derde derman kädiniň çigitleri hem adam saglygyna örän peýdalydyr. Olar suwuk ýag kislotalaryna, ösümlük beloklaryna we E witamina baý hasaplanýlar. Kädiniň takmynan 20 görnüşi bolup, alymlar adamlaryň takmynan 5 müň ýyl ozal kädini ösdürip ýetişdirendigini belläp geçýärler. Kädiniň düzüminde saklanylýan şiresi kadaly we rahat uky üçin peýdalydyr. Kädiniň düzüminde demiriň köp mukdary bardyr. Gany azlykdan ejir çekýän adamlara kädi iýmeklik maslahat berilýär. Gaýnadylan ýa-da bişirilen kädini çaga iýmitinde giňden ulanylýar. Kädi düzüminde juda seýrek bolan T witaminini saklap, ganyň düzümini durnuklaşdyryp, dişleriň ganamagynyň önüni alýar.

Gadymy zamanlarda bu önümden dürli dermanlyk serişdeleri taýýarlapdyrlar. Şeýle hem kädi Antarktidadan başga bütün dünýäde ösdürilip ýetişdirilýär.

Eziz ERNAZAROW

Ýagşygeldi Kakaýew adyndaky

Halkara nebit we gaz uniwersitetiniň talyby